

там оголосила цілому стрілецькому товариству свою пригоду і поміч, якої дізнала від Максима. З трудом видрапав ся сюди Тугар Вовк, а за ним і інші бояри; Тугар довго держав доньку в обіймах, а побачивши кров на її одежі, аж затремтів.

— І ти, ти, моя доню, була в такій небезпеці! — І він раз по раз обнимав доньку, немов боячись утратити її.

Потім він зліз у низ до Максима, що порав ся коло медведиці і коло молодих медведят. Молоді, що не знали ще свого во рога в чоловіці, муркотіли любенько в гнізді і бавились собі, мов малі песики; вони давали себе гладити руками і зовсім не бояли ся людей. Максим узяв їх на руки і положив перед Мирославою й Тугаром.

— Отсе ваша здобич! — сказав він. — Ви чейже радо приймете в своїм домі таких гостей.

Згромаджені бояри гляділи то радісно на малі медведята, то зо страхом на вбиту медведицю, обзирали рани і подивлялися силі й смілість Мирослави, що могла вдатися в боротьбу з такою страшною звірюкою.

— О, ні, — сказала сміючись Мирослава, — без помочи отсего чесного молодця булаб я тепер лежала так, як сеся звіврюка, пошарпана й закровавлена! Йому від мене належить ся велика подяка.

Тугар Вовк якось немов нерадо слухав тої бесіди своєї доньки. Хоч і як він любив її, хоч і як радував ся її вибавленем із великої небезпеки, але все таки він волів би був, як би вибавив його доньку боярський син, а не сей простий тухольський мужик, не с'ї „смерд”. Хоч і як зрештою той смерд умів подобати ся Тугарови. Та все таки йому, гордому бояринові, що виріс і великої чести дослужив ся при князівським дворі, важко було прилюдно віддавати подяку за виратуванє доньки — мужикови. Але ніщо було діяти... Обовязок вдячності так був глибоко вкорінений у наших рицарських предків, що й Тугар Вовк не міг від нього виломати ся. Він узяв Максима за руку і випровадив його наперед.

— Молодче, — сказав він, — донька моя, єдина моя дитина, говорить, що ти виратував її жите з великої небезпеки. Я не маю причини не вірити її слову. Приймиж за своє чесне діло подяку вітця, котрого вся любов і вся надія в тій одній дитині. Я не знаю, чим тобі можемо відплатити за се діло, але будь певний, що скоро се коли будь буде в моїй силі, то боярин Тугар Вовк не забуде того, що тобі завдячує.

Максим стояв при тих словах, мов на грани. Він не привик до таких прилюдних похвал і зовсім не надіяв ся ані не бажав нічого подібного. Він змішав ся при боярських похвалах і не знав, чи відповідати що небудь, чи ні, а в кінці сказав коротко: